

**Program współpracy z organizacjami pozarządowymi
oraz podmiotami prowadzącymi działalność
pożytku publicznego na rok 2015**

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

Ilekcroć w niniejszym programie jest mowa o:

- 1) **ustawie** – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2014r. poz. 1118 z późn. zm.);
- 2) **działalności pożytku publicznego** – należy przez to rozumieć działalność określoną w art. 3 ust. 1 ustawy, tj. działalność społecznie użyteczną, prowadzoną przez organizacje pozarządowe w sferze zadań publicznych określonych w ustawie;
- 3) **organizacjach** – należy przez to rozumieć organizacje pozarządowe, osoby prawne i jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy;
- 4) **programie** – należy przez to rozumieć Program współpracy Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki z organizacjami pozarządowymi

i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2015;

- 5) **mieście** – należy przez to rozumieć Gminę Miasto Tomaszów Mazowiecki;
- 6) **zadaniach publicznych** – należy przez to rozumieć każde działanie związane z realizacją zadań własnych Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki, określonych w art. 6 i 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym;
- 7) **dotacji** – należy przez to rozumieć dotacje zdefiniowane w art. 126 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, czyli podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki budżetu jednostek samorządu terytorialnego, przeznaczone na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych;
- 8) **konkursie ofert** – należy przez to rozumieć otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych, o których mowa w art. 11 ustawy,
- 9) **trybie pozakonkursowym** – należy przez to rozumieć tryb zlecenia realizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym poza konkursem ofert określonym w art. 19a ustawy.

Rozdział 2

Cele programu

1. **Głównym celem programu** jest dążenie do partnerskiej współpracy z organizacjami w realizacji zadań publicznych dla jak najlepszego zaspokajania potrzeb mieszkańców Tomaszowa Mazowieckiego.
2. **Cele szczegółowe:**
 - 1) upowszechnianie modelu współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi,
 - 2) rozwój partnerstw pomiędzy samorządem a organizacjami pozarządowymi oraz wewnątrz środowiska III sektora,

- 3) budowanie lokalnego społeczeństwa obywatelskiego i wspomaganie rozwoju społeczności lokalnej, w tym:
 - a) wykorzystywanie potencjału mieszkańców miasta w realizacji inicjatyw oddolnych,
 - b) rozwijanie i wzmocnienie poczucia przynależności do lokalnej społeczności, czyli odpowiedzialności za siebie i swoje otoczenie w szczególności na obszarach rewitalizacji miasta,
 - c) aktywizowanie osób starszych,
 - d) włączanie mieszkańców miasta w definiowanie i rozwiązywanie problemów społecznych,
- 4) zwiększanie aktywności wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym,
- 5) tworzenie warunków i zachęt do rozwoju już istniejących oraz powstawania nowych organizacji pozarządowych w ramach działalności Centrum Dialogu Społecznego i Wolontariatu.

Rozdział 3

Przedmiot i zasady współpracy

1. Przedmiotem współpracy Miasta z organizacjami jest realizowanie zadań publicznych określonych w art. 4 ust. 1 ustawy, o ile zadania te są zadaniami własnymi Miasta oraz zgodnymi z dokumentami strategicznymi.
2. Współpraca Miasta z organizacjami:
 - 1) będzie się odbywać w pierwszej kolejności w obszarach priorytetowych wskazanych w niniejszym programie,
 - 2) może przybierać formy finansowe i pozafinansowe,
 - 3) uwzględnia inicjatywę lokalną na zasadach określonych w ustawie,
 - 4) będzie się opierać na zasadach wynikających z ustawy, tj. pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności.

Rozdział 4

Formy współpracy finansowej

1. Współpraca finansowa Miasta z organizacjami pozarządowymi polega na zleceniu realizacji zadań publicznych w formie wspierania lub powierzania ich wykonywania wraz z udzieleniem dotacji na ten cel.
2. Zlecenie następuje w szczególności w drodze przeprowadzenia i rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert, chyba że odrębne przepisy przewidują inny tryb zlecenia.
3. Tryb ogłaszania otwartych konkursów ofert na zlecenie zadań publicznych określa się w drodze zarządzenia Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego.
4. Środki finansowe pochodzące z dotacji przeznaczone są wyłącznie na wykonanie określonego przedsięwzięcia.
5. Zlecenie przez Gminę Miasto Tomaszów Mazowiecki realizacji zadań publicznych z zakresu pomocy społecznej, wspierania i upowszechniania kultury fizycznej oraz z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym mogą mieć charakter współpracy wieloletniej.

Rozdział 5

Formy współpracy pozafinansowej

Pozafinansowa współpraca Miasta z organizacjami może w szczególności odbywać się w następujących formach:

FORMA INFORMACYJNA

- konsultowanie z organizacjami pozarządowymi, odpowiednio do zakresu ich działania, projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji,
- udzielanie informacji o istnieniu innych źródeł finansowania, zwłaszcza pochodzących spoza budżetu miasta,

- prowadzenie i aktualizacja wykazu organizacji pozarządowych i innych podmiotów na stronach internetowych Urzędu Miasta,
- pisemne powiadomienie o możliwości składania propozycji do programu współpracy na rok 2016,
- przesyłanie informacji dotyczących sektora pozarządowego do redakcji portali dotyczących działalności organizacji pozarządowych,
- prowadzenie strony internetowej Centrum Dialogu Społecznego i Wolontariatu, jako platformy informacyjnej zarówno dla organizacji oraz o organizacjach pozarządowych,
- prowadzenie na stronie internetowej Urzędu Miasta osobnej zakładki dotyczącej współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- wdrożenie prac do dokonania wspólnej oceny wzajemnych relacji i jakości współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi i miastem.

FORMA PROMOCYJNA

- promocja działalności organizacji pozarządowych poprzez zapraszanie na spotkania oraz publikację filmów, wydawnictw, audycji radiowych na temat ich działalności,
- aktualizacja i kolportowanie Informatora o podmiotach działających w przestrzeni pożytku publicznego w Tomaszowie Mazowieckim LOKALNI NIEBANALNI,
- promocja przekazywania 1% podatku dochodowego na tomaszowskie organizacje pożytku publicznego poprzez współorganizację trzeciej edycji kampanii ph. „A gdy nadchodzi pora PIT-owa, wpisz 1% dla Tomaszowa”,
- promocja wolontariatu wśród organizacji pozarządowych i mieszkańców miasta,
- współorganizacja VIII Pikniku Organizacji Pozarządowych LOKALNI NIEBANALNI,
- udzielanie rekomendacji organizacjom pozarządowym i grupom nieformalnym współpracującym z miastem, które ubiegają się o dofinansowanie z innych źródeł.

FORMA ORGANIZACYJNA

- organizowanie szkoleń/doradztwa w związku ze zmianą przepisów prawnych, w celu podnoszenia standardów usług publicznych świadczonych przez organizacje pozarządowe,
- obejmowanie patronatem przez Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego działań i programów, prowadzonych przez organizacje pozarządowe,
- podejmowanie inicjatyw integrujących sektor publiczny i pozarządowy w zakresie zadań publicznych ważnych dla lokalnego rozwoju,
- pomoc w nawiązywaniu kontaktów lokalnych, regionalnych lub zagranicznych z organizacjami pozarządowymi o podobnym charakterze,
- tworzenie i prowadzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym oraz organizowanie ich pracy,
- realizacja wspólnych projektów i inicjatyw na rzecz społeczności lokalnej, szczególnie z zakresu kultury, turystyki, sportu, rekreacji, podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pomocy społecznej oraz promocji wolontariatu,

FORMA TECHNICZNA

- udostępnienie, w miarę możliwości, pomieszczeń lub użyczenie sprzętu multimedialnego do realizacji zadań statutowych i regulaminowych,
- przekazywanie organizacjom pozarządowym zamortyzowanych, ale nadających się do użytku środków trwałych, sprzętu i wyposażenia,
- umożliwienie dostępu do czasopism i literatury dotyczącej działalności III sektora.

Rozdział 6

Sposób realizacji programu

1. Program jest realizowany poprzez współpracę pomiędzy wymienionymi podmiotami:
 - 1) **Radą Miejską Tomaszowa Mazowieckiego** – jako organem stanowiącym, uchwalającym Program,
 - 2) **Prezydentem Miasta Tomaszowa Mazowieckiego** – jako organem wykonawczym, realizującym Program,
 - 3) **organizacjami pozarządowymi** w zakresie realizacji zadań publicznych miasta,
 - 4) **Miejską Radą Działalności Pożytku Publicznego** w zakresie inicjowania nowych i wypowiedania się o dotychczasowych formach współpracy miasta z III sektorem pozarządowym, współtworzenia i konsultowania dokumentów dotyczących działalności pożytku publicznego,
 - 5) **grupami nieformalnymi** w zakresie odpowiadającym działaniom miasta.
2. Prezydent Miasta Tomaszowa Mazowieckiego realizuje Program za pośrednictwem komórek organizacyjnych Urzędu Miasta oraz jednostek organizacyjnych, merytorycznie odpowiedzialnych za poszczególne zadania publiczne.
3. Komórki organizacyjne Urzędu Miasta prowadzą bezpośrednią współpracę z organizacjami, która w szczególności polega na:
 - 1) podejmowaniu i prowadzeniu bieżącej współpracy z organizacjami pozarządowymi,
 - 2) współokreślaniu kierunków rozwoju i realizacji lokalnej polityki wspierania aktywności organizacji pozarządowych w sferze zadań publicznych,
 - 3) przygotowaniu i przeprowadzaniu otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych.

4. Jednostki organizacyjne Urzędu Miasta prowadzą bezpośrednią współpracę w szczególności w zakresie:
 - 1) inicjowania działań zmierzających do zaspokajania potrzeb społecznych mieszkańców miasta we współpracy z organizacjami pozarządowymi,
 - 2) dokonywania diagnozy w problemowych grupach tematycznych wśród mieszkańców miasta,
 - 3) udostępniania organizacjom pozarządowym zasobów lokalowych i przedmiotowych niezbędnych do realizacji zleczanych zadań publicznych, w celu osiągnięcia jak najwyższych rezultatów tych zadań,
 - 4) zawierania porozumień partnerskich przy organizacji wspólnych inicjatyw.
5. Za całokształt współpracy z organizacjami odpowiada Pełnomocnik ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.

Rozdział 7

Priorytetowe zadania publiczne

Wyznacza się następujące obszary współpracy w sferze realizacji zadań publicznych:

1) w ramach Wydziału Polityki Społecznej:

- a) pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób** - realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych,
- b) przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym** - realizacja zadań z zakresu Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Integracji Społecznej Osób Uzależnionych i Ich Bliskich, Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- c) wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej** - realizacja zadań z zakresu Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych oraz Integracji Społecznej Osób Uzależnionych i Ich Bliskich,

d) nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie

- realizacja zadań z zakresu Miejskiego Systemu Wspierania Aktywności Seniorów, wspieranie aktywności obywatelskiej,

e) porządek i bezpieczeństwo publiczne

- realizacja zadań z zakresu Programu Poprawy Bezpieczeństwa w Tomaszowie Mazowieckim - Bezpieczne Miasto,

f) działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym

- realizacja zadań z zakresu Miejskiego Systemu Wspierania Aktywności Seniorów,

g) wypoczynek dzieci i młodzieży

- realizacja zadań z zakresu Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Integracji Społecznej Osób Uzależnionych i Ich Bliskich.

2) w ramach Centrum Dialogu Społecznego i Wolontariatu:

a) promocja i organizacja wolontariatu - wspieranie działań w zakresie rozwoju wolontariatu,

b) działalność na rzecz organizacji pozarządowych - wspieranie rozwoju podmiotów sektora pozarządowego.

3) w ramach Wydziału Kultury, Sportu i Rekreacji:

a) kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego - realizacja zadań z zakresu rozwoju i promocji kultury,

b) podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej - realizacja zadań dotyczących wychowania patriotycznego i pobudzania aktywności obywatelskiej,

c) wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej - organizacja współzawodnictwa sportowego i upowszechnianie kultury fizycznej, realizacja Lokalnego Programu Rozwoju Sportu w Tomaszowie Mazowieckim na lata 2014-2020,

d) turystyka i krajoznawstwo - realizacja zadań dotyczących upowszechniania turystyki i rekreacji.

Rozdział 8

Okres realizacji programu

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2015 jest programem rocznym i będzie realizowany od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku.

Rozdział 9

Wysokość środków przeznaczonych na realizację programu

Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki na realizację Programu w roku budżetowym 2015 planuje przeznaczyć środki finansowe w wysokości 1 843 326,00 zł (słownie: jeden milion osiemset czterdzieści trzy tysiące trzysta dwadzieścia sześć złotych). Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację niniejszego Programu, w tym priorytetów współpracy, może ulec zmianie w zależności od możliwości budżetu Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki.

Rozdział 10

Sposób oceny realizacji programu

1. Za monitoring i ewaluację programu odpowiedzialny jest Pełnomocnik ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, który dokona oceny m.in. w zakresie:
 - 1) liczby otwartych konkursów ofert,
 - 2) liczby ofert złożonych na realizację zadań publicznych,
 - 3) liczby umów zawartych na wsparcie i powierzenie realizacji zadań publicznych,
 - 4) ilości zadań, których realizację zlecono organizacjom pozarządowym,
 - 5) liczby organizacji pozarządowych współpracujących z miastem,

- 6) wysokości udzielonych dotacji w poszczególnych obszarach zadaniowych,
 - 7) stopnia realizacji zakładanych rezultatów zadań przedstawianych w składanych ofertach.
2. Po zakończeniu roku budżetowego opracowane będzie sprawozdanie z realizacji programu w terminie do 30 kwietnia 2016 roku.

Rozdział 11

Informacja o sposobie tworzenia programu oraz o przebiegu konsultacji

1. Prace nad projektem Programu zainicjowano w Centrum Dialogu Społecznego i Wolontariatu Urzędu Miasta w Tomaszowie Mazowieckim.
2. Przygotowanie projektu Programu przebiegało w następującym porządku:
 - 1) pisemne poinformowanie organizacji pozarządowych o możliwości składania propozycji, dotyczących realizacji zadań publicznych, wynikających z bieżących potrzeb mieszkańców miasta,
 - 2) składanie przez organizacje pozarządowe propozycji do projektu Programu,
 - 3) opracowanie projektu Programu przez Pełnomocnika ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi,
 - 4) skierowanie projektu Programu do konsultacji,
 - 5) rozpatrzenie złożonych opinii i uwag do projektu, zgodnie z wynikami konsultacji,
 - 6) skierowanie projektu Programu pod obrady sesji Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego.
3. Projekt programu opublikowany został na stronach internetowych miasta: www.tomaszow-maz.eu, www.cdsiw.tomaszow-maz.pl, www.seniortm.pl, portalu internetowym dla organizacji pozarządowych www.lodzkie.ngo.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta w Tomaszowie Mazowieckim.

Rozdział 12

Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert

1. Każdorazowo w związku z ogłaszaniem otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych, Prezydent Miasta Tomaszowa Mazowieckiego w drodze zarządzenia powołuje komisję konkursową opiniującą oferty pod względem formalnym i merytorycznym.
2. W skład komisji wchodzi co najmniej pięć osób, w tym:
 - 1) trzech przedstawicieli Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego,
 - 2) dwie osoby reprezentujące organizacje pozarządowe, z wyłączeniem osób reprezentujących organizacje pozarządowe, biorące udział w konkursie.
3. W pracach komisji mogą uczestniczyć także, z głosem doradczym, osoby posiadające specjalistyczną wiedzę w dziedzinie obejmującej zakres zadań publicznych, których konkurs dotyczy.
4. Prezydent Miasta Tomaszowa Mazowieckiego, uwzględniając rodzaj zadań ogłoszonych w drodze konkursu, powołuje do komisji przedstawicieli organizacji pozarządowych z bazy kandydatów na członków komisji.
5. Baza kandydatów stanowi listę osób zgłoszonych w celu reprezentacji poszczególnych organizacji pozarządowych na członków komisji.
6. Komisja działa jako zespół opiniujący oferty. Zespołem kieruje przewodniczący lub wiceprzewodniczący.
7. Komisja podejmuje czynności w składzie nie mniejszym niż 4 osoby.
8. Każdy członek komisji przed rozpoczęciem jej działalności zobowiązany jest do złożenia pisemnego oświadczenia, dotyczącego niezachodzenia przeszkód opisanych w art. 24 § 1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.).
9. Do zadań komisji rozpatrujących oferty pod względem formalnym należy m.in.:
 - 1) sprawdzenie zgodności ofert z ogłoszeniem o konkursie,

- 2) przeprowadzenie stosownej procedury związanej z ewentualnym uzupełnieniem braków formalnych zgodnie z warunkami zapisanymi w ogłoszeniu,
 - 3) sporządzenie wykazu ofert pozytywnie i negatywnie rozpatrzonych pod względem formalnym.
10. Protokół z posiedzenia komisji opiniującej oferty pod względem formalnym z uwzględnieniem wykazu ofert pozytywnie i negatywnie zweryfikowanych podpisują wszyscy członkowie.
 11. Formalna i merytoryczna ocena ofert odbywa się na podstawie formularzy ocen, których wzór określany jest w drodze zarządzenia Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego.
 12. Po pozytywnym zaopiniowaniu ofert pod względem formalnym, komisja konkursowa dokonuje oceny merytorycznej ofert, biorąc pod uwagę kryteria wskazane w ogłoszeniu konkursowym.
 13. Za udział w posiedzeniach komisji, jej członkom nie przysługuje wynagrodzenie ani zwrot kosztów podróży.
 14. Posiedzenie komisji następuje w miejscu i w terminie wskazanym w ogłoszeniu.
 15. Komisja opiniuje oferty na posiedzeniu zamkniętym bez udziału oferentów.
 16. Rozstrzygnięcia, opinie i wnioski komisja przyjmuje poprzez głosowanie.
 17. W przypadku równej liczby głosów o rozstrzygnięciu sprawy decyduje głos przewodniczącego.
 18. Z przebiegu konkursu sporządza się protokół, który powinien zawierać w szczególności:
 - 1) określenie miejsca i terminu konkursu,
 - 2) imiona i nazwiska członków komisji,
 - 3) liczbę zgłoszonych ofert,
 - 4) wskazanie ofert, na które proponuje się udzielenie dotacji wraz z określeniem jej wysokości oraz ofert odrzuconych w postępowaniu konkursowym wraz z uzasadnieniem,
 - 5) informację o odczytaniu protokołu,

- 6) miejsce na podpisy obecnych członków komisji.
19. Protokół z przebiegu konkursu wraz ze wskazaniem propozycji wyboru ofert, na które proponuje się udzielenie dotacji lub nieprzyjęcia ofert oraz pozostałą dokumentację konkursową, komisja przedkłada Prezydentowi Miasta Tomaszowa Mazowieckiego.
 20. Ostatecznego wyboru najkorzystniejszych ofert dokonuje Prezydent Miasta Tomaszowa Mazowieckiego poprzez ogłoszenie wyników konkursu.
 21. Decyzja Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego jest ostateczna i nie przysługuje od niej odwołanie.

Rozdział 13

Postanowienia końcowe

1. W sprawach nieuregulowanych niniejszym Programem zastosowanie mają przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, ustawy o finansach publicznych, ustawy Prawo zamówień publicznych oraz ustawy Kodeks Cywilny.
2. Przedstawiony katalog priorytetowych zadań publicznych wskazanych w rozdziale 7. Programu, zaplanowany na 2015 rok, nie wyklucza możliwości zlecenia podmiotom programu innych zadań publicznych, pozostających w zakresie zadań miasta.
3. Prezydent Miasta po rozpoznaniu potrzeb lokalnych lub na wniosek organizacji może wskazać inne niż określone w rozdziale 7. zadania, które wymagają realizacji i ogłosić otwarty konkurs ofert.